

El Campionat d'Espanya de Pesca Submarina de nou a les Illes Balears

Els propers 14 i 15 de juny es celebrarà a Mallorca, concretament a aigües de Formentor, el 52é campionat d'Espanya de pesca submarina.

Les Illes Balears han estat seu de nombrosos esdeveniments d'aquesta casta al llarg de les darreres dècades; fins i tot havent-se celebrat els campionats del món de 1985 i 1992 a aigües de Muro i Porto Cristo. De la nostra Comunitat Autònoma han sortit esportistes d'elit, grans campions que han omplert de trofeus les vitrines de la Federació Balear d'Activitats Subaquàtiques (FBDAS). Els noms de Joan Gomis, Pep Amengual, Martí Pons, Sebastià Carbonell ens transporten a uns anys d'esplendor d'aquest esport, els anys 70-80, quan el nostre mar encara infonia respecte i també un cert temor atàvic a molts ciutadans. Aquests campions s'endinsaven en els grans fondals de les nostres costes i extreïen captures increïbles, envejables fins i tot per molts pescadors professionals. L'aurèola d'herois que aleshores els envoltava estava justificada tant des d'un punt de vista esportiu (la preparació física i mental per pescar en apnea a 20, 30 i fins a 40 metres de profunditat és d'una gran exigència) com per el vincle encara primitiu de la raó de la pesca submarina i els campionats: extreure del mar la major quantitat possible de peixos en una comunitat col·lectiva que enllaçava amb els instints més bàsics de l'home i amb els mateixos i més propers anys de l'escassetat, els anys de postguerra i posteriors anys 50, quan es començà a desenvolupar aquesta activitat.

El coneixement dels científics sobre l'estat dels recursos a la segona meitat del segle XX es limitava a les grans pesqueres comercials, l'estat dels estocs de sardina, aladroc, lluç, gamba, etc. Aleshores, el desconeixement de l'estat dels recursos més litorals, més costaners i propers a tots nosaltres i on actua de forma efectiva la pesca submarina, no justificava posar-los sobre la taula com a subjecte passiu a l'hora de valorar l'impacte d'aquesta activitat. Perquè, no ho oblidem, a diferència de molts altres esports, a la pesca submarina hi ha un subjecte passiu que és el peix.

El coneixement de l'estat dels hàbitats litorals més propers, els grans roquissars i penya-segats submarins no es va començar a desenvolupar fins que els científics hi van accedir de forma directa, en immersió en escafandre autònom per descriure, censar i avaluar-ne el seu estat de conservació. L'evidència que maneja actualment la comunitat científica és clara: si la pesca submarina fora l'únic sistema de pesca al planeta, els nostres mars i oceans brollarien de vida i estarien al nostre abast milers de tones de grans peixos pelàgics (tonyines, peixos espasa, peixos lluna...), i milers de tones de peixos de plataforma i talús (escats, rajades, gat-vaires, raps, lluços, mòlleres ...) totalment malmesos i fins i tot esvaïts per la pesca d'encerclament, de palangre de superfície, de flotes estrangeres amb xarxes de deriva i de flotes locals d'arrossegament sobredimensionades en la seva potència. Però la comunitat científica també té clar que inclòs amb totes aquestes modalitats destructives de pesca, si no es practiqués la pesca submarina, el nostre litoral rocós, les nostres esculleres submergides, allà on el peix hi troba un refugi relatiu en front dels nombrosos ormeigs de pesca, constituïrien una finestra al passat, al mar dels nostres avis, quan el peix de roca omplia cada escletxa del nostre litoral.

Les reserves marines, a les comissions de seguiment de les quals el GOB hi està representat, han estat una de les eines clau per entendre com responen els recursos marins en front de les diferents modalitats d'exploració. El fet de prohibir la pesca submarina i mantenir la pesca professional d'arts menors i la pesca recreativa a zones concretes de la reserva del Nord de Menorca, obtenint-se increments de més del 100% de la biomassa total de peixos en pocs anys, ha estat concloent. També al Parc Nacional de Cabrera, on la pesca submarina i recreativa en general estan prohibides des de 1991, les zones on s'hi pesca de forma professional brollen de vida amb peixos, en una quantitat i mida difícils d'observar a altres indrets de Balears. Tot això tenint en compte que la vigilància a aquestes àrees marines protegides deixa molt que desitjar i que les mesures de protecció, en alguns casos, no son suficients per assolir els nivells de conservació que serien recomanables.

La pesca submarina té per tant i indefectiblement una part de responsabilitat en la minva dels nostres recursos. I aquests recursos no estan en bon estat de conservació; és més, molts d'ells estan sobreexplotats.

Els mateixos registres de captura que la FBDAS lliura regularment al Govern demostren una minva constant dels recursos en el darrer quart del segle XX, unes dades que foren publicades a la revista *Fisheries Research* el 2004. La minva del recurs que expressa aquesta publicació resulta tragicòmica ja que demostra que la captura dels pescadors submarins classificats en primer lloc l'any 2000 no els serviria per quedar dins els 7 primers vint-i-cinc anys enrera.

Des del GOB volem expressar el nostre respecte pels esportistes, per la pràctica d'aquesta activitat d'una forma recreativa, on es respecti la normativa vigent de talles mínimes, d'àrees de reserva, de quotes i de no comercialització de la captura. Però des del GOB fem un manifest enèrgic per expressar que no és ètic celebrar campionats de matar peixos (guanya qui mata més peix) quan els nostres recursos, que són públics, de tots els ciutadans, no es troben en bon estat. Les competicions són ara per ara penyores del passat, sense cap sentit en una societat moderna que vetlla i inverteix diners per la conservació del seu patrimoni natural. Cal subratllar a més a més que a part del propi impacte de cada competició, és l'entrenament diari d'uns esportistes que estan dirigits per les seves federacions a perfeccionar, a incrementar dia a dia la seva capacitat extractiva, la que pot resultar més perjudicial per als recursos marins. Un entrenament diari, dirigit a la competició, que dista del concepte recreatiu i de lleure que hauria de ser la pesca submarina.

Per tot això, el GOB reclama la fi dels campionats de pesca submarina a les Illes Balears, tal com s'ha fet recentment a la veïna França, un final que, sens dubte, tindrà repercussions positives en el nostre patrimoni natural i en la nostra forma d'entendre el respecte per la natura.

Junta Directiva del GOB-Mallorca. Juny 2008.

www.gobmallorca.com